

Jaarverslag 2011

Voorwoord.

We kijken terug op een jaar waarin opnieuw is gebleken dat hospice de Schelp duidelijk voorziet in een behoefte. In toenemende mate weten potentiële gastbewoners, hun naasten en verwijzers ons te vinden. Mede dankzij perspublicaties en een televisie-uitzending is onze naamsbekendheid verder toegenomen.

Ook in dit jaar zijn er weer veel ontroerende en emotionele momenten en gebeurtenissen die diepe indruk maken op onze vrijwilligers en professionals. Telkens weer ervaren wij hoe bijzonder het is om er "te mogen zijn" voor mensen in hun laatste levensfase. Wij kunnen dan ook niet genoeg benadrukken hoe blij we zijn met de inzet van al onze vrijwilligers. Zonder hen zou de Schelp niet kunnen bestaan. Maar ook de inzet van onze coördinatoren en het team van verpleegkundigen mag niet onvermeld blijven.

Ook in 2011 zijn wij weer gesteund door velen: onze trouwe donateurs, degenen die via een notariële acte schenken, de kerken, het bedrijfsleven en alle anderen die ons ook dit jaar niet vergaten.

Dankzij allen die hierboven genoemd zijn, zijn wij in staat om onze doelstelling: *het verlenen van warme en liefdevolle zorg aan mensen in hun laatste levensfase*, waar te maken.

april 2012

Anja de Vries, voorzitter

Bestuur

Het bestuur vergadert in 2011 zesmaal, waarbij huisvestingsaangelegenheden, spirituele zorg, medische- en zorginhoudelijke zaken, personeelszaken en vrijwilligers, public relations en financiën de vaste besprekpunten zijn in elke vergadering. Het bestuur wordt ondersteund door een bestuurssecretaresse. De beide coördinatoren nemen dit jaar ook deel aan het overleg.

Het bestuur bestaat, evenals in 2010, uit een voorzitter, secretaris, penningmeester (dagelijks bestuur) en drie bestuursleden. De diverse aandachtsgebieden, zoals genoemd bij de vaste vergaderpunten zijn verdeeld over alle bestuursleden onderling.

In april wordt de vertrouwenspersoon, die tot dat moment al de belangen behartigde van gastbewoners en familie, ook aangesteld als vertrouwenspersoon voor vrijwilligers en medewerkers van de Schelp. Op verzoek van het bestuur stelt een kleine projectgroep een protocol op dat in de bestuursvergadering van 3 oktober 2011 door het bestuur wordt vastgesteld. Dit Protocol Vertrouwenspersoon wordt aan alle betrokkenen gezonden en toegevoegd aan de vrijwilligersovereenkomst.

Huisvesting

De uitstraling en sfeer van het huis biedt zowel de bewoners als de werkenden een warm onderdak. Het intensieve bewonen, gedurende nu alweer drie jaar van huis en materialen, maakt aanpassing op sommige onderdelen noodzakelijk. Door giften en sponsoring kan weer veel gerealiseerd worden. De originele, grenen vloeren in de gastenkamers zijn dermate aan slijtage onderhevig, dat naar een structurele oplossing gezocht moet worden.

Er wordt een luxe relaxstoel aangeschaft, een semiprofessioneel koffiezetapparaat en een mobiele airco.

In de grote badkamer wordt het ligbad vervangen door een ruime inloopdouche, hetgeen het gebruik praktischer, veiliger en toegankelijker maakt.

Jaarlijks wordt het huis binnen geïnspecteerd door een schildersbedrijf en, daar waar noodzakelijk, behandeld.

Voor alle zaken die de huiseigenaar betreffen, wordt door Parteon verantwoording genomen, waaronder ook de wettelijke taak inzake legionellapreventie.

Aan de gehele tuinzijde van het huis wordt zonwering aangebracht.

Voor het professionele (snoei-) onderhoud van de tuin wordt het contract verlengd. Door de vrijwilligers wordt een tuincommissie ingesteld. Leerlingen van ZMLK school Het Anker komen wekelijks in kleine groepjes, onder begeleiding, werkzaamheden verrichten in de tuin.

De terrassen in de tuin worden bij mooi weer, door gastbewoners en bezoek, optimaal gebruikt en zijn met bed toegankelijk.

Gastbewoners

In totaal verblijven 42 gastbewoners in de Schelp, waarvan 16 mannen en 26 vrouwen. De jongste gastbewoner is 47 jaar, de oudste 95 jaar. De gemiddelde verblijfsduur is 24 dagen, waarvan de langste periode 157 dagen en de kortste periode 1 dag is. Zie verdere onderstaande tabel.

	2009	2010	2011
aantal gastbewoners	41	39	42
gemiddelde verblijfsduur (dagen)	25	28	24
bezettingsgraad	71 %	75 %	68%

Tabel 1: kengetallen bewoners

Het aantal bewoners afkomstig uit ziekenhuizen vertoont een duidelijke stijging. Zie verder onderstaande tabel.

	2009	2010	2011
huis	23	21	18
verpleeghuis	3	2	1
Zaans Medisch Centrum	3	6	11
ander ziekenhuis	12	10	12

Tabel 2: opname bewoners vanuit huis of zorginstelling

Opmerkelijk is het hoge aantal bewoners dat afkomstig is uit Krommenie. Zie verder onderstaande tabel.

	2009	2010	2011
Krommenie	12	8	13
Zaandam	5	8	7
Koog aan de Zaan	-	-	3
Oostzaan	-	-	-
Zaandijk	1		3
Wormerveer	3	7	2
Assendelft	4	3	3
Westzaan	2	2	2
Wormer	1	2	1
Waterland	1	1	-
Amsterdam/Amstelveen	2	2	1
Overige	10	6	7

Tabel 3: woonplaats waarvan de bewoners zijn opgenomen

Vrijwilligers

Scholing/thema's/werkoverleg

Op 31 december zijn 65 zorgvrijwilligers actief voor de Schelp. Tevens zijn er zeven niet-zorgvrijwilligers aan de Schelp verbonden voor administratie, spirituele zorg, ICT, website en onderhoud in- en om het huis. Extra aandacht wordt besteed aan het maandelijks werkoverleg, teneinde hieraan meer inhoud te geven.

De volgende vrijwilligerswerkgroepen zijn actief: werkoverleg/themabijeenkomsten, herinneringsbijeenkomst, Protocol Vertrouwenspersoon, evenementen, tuin, nieuwsbrief en interieur. Verder heeft een groep vrijwilligers een quilt gemaakt, die over de baar van een overledene kan worden gelegd bij het uitgeleide doen vanuit de Schelp.

Nieuwsbrief de Flessenpost, voor en door de vrijwilligers, verschijnt dit jaar 3 keer. Het jaarlijkse uitje vindt plaats in juni, een boottocht in het Jisperveld met barbecue. De kerstbijeenkomst is sfeervol en trekt veel vrijwilligers.

Scholing vrijwilligers

In het voorjaar en in het najaar start een groep van acht respectievelijk zeven vrijwilligers met de basiscursus "Palliatieve Zorg". Veertien van hen zijn zorgvrijwilliger geworden en één vrijwilliger werkt inmiddels naast Jet Rademaker als spiritueel verzorger.

Er worden twee themabijeenkomsten georganiseerd: "Zorgpad Stervensfase" door de

verpleegkundigen Joke Swart en Lujzika Szanto en ‘Voorlichting over verslaving’ door de Brijder Stichting. Verder wordt er driemaal een scholing Fysieke Belasting gegeven en volgen drie groepen vrijwilligers module I ‘Afstemming op de ander’ van de vereniging Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg (VPTZ). Verder neemt een aantal vrijwilligers deel aan de presentatie van Humanitas ‘Steungroep Verlies’

Herinneringsbijeenkomst

Tijdens een herinneringsbijeenkomst worden de overledenen, uit een bepaalde periode, herdacht. Op 24 mei is dit voor de vierde keer, sinds de opening, georganiseerd. Het thema is: ‘Verandering’. De overdenking wordt uitgesproken door Jet Rademaker, vrijwilliger spirituele zorg. Ook deze vierde bijeenkomst wordt goed bezocht en gewaardeerd door de nabestaanden. Behalve de nabestaanden wonen veel vrijwilligers, verpleegkundigen en een afvaardiging van het bestuur deze avond bij.

Coördinatoren

Er zijn twee coördinatoren werkzaam (beiden 24 uur per week) en drie hulpcoördinatoren, die weekendbereikbaarheidsdienst draaien en vervangen bij vakantie en ziekte. Eén van de coördinatoren rondt de opleiding ‘Middelmanagement’ af. Beide coördinatoren volgen de cursus ‘Zingeving’ en de modules ‘Opleiden van vrijwilligers’, ‘Vrijwilligersbeleid’ en ‘Leiding geven en aansturen van vrijwilligers’ van de VPTZ.

De coördinatoren nemen samen deel aan het regio-overleg met coördinatoren van andere hospices en wonen het halfjaarlijkse overleg met de huisartsen bij. Verder nemen beide coördinatoren deel aan de bestuursvergaderingen.

Medische zorg

In de Schelp behouden de gastbewoners, als het enigszins kan, de medische zorg via de eigen huisarts, maar dit is lang niet altijd mogelijk. Soms is de afstand vanaf de artspraktijk tot de Schelp te groot, zeker bij gastbewoners uit andere regio's. Een groep huisartsen uit de omgeving van de Schelp is bereid om de medische zorg voor deze bewoners over te nemen.

De samenwerking tussen de Schelp en de huisartsen is goed. Twee keer per jaar is er gestructureerd overleg tussen enerzijds de huisartsengroep en anderzijds een bestuurslid van de Schelp, met de portefeuille medische zorg, de coördinatoren en verpleegkundigen. Behalve organisatorische zaken wordt er ook een inhoudelijk onderwerp besproken. Op het overleg in het voorjaar is dat de spirituele zorg in de laatste levensfase ingeleid door Nel Bartlema (spiritueel verzorger in diverse zorginstellingen). In het najaarsoverleg is Tjomme de Graas (arts-ouderenzorg bij Evean en medisch adviseur van de Schelp) de gastspreker. Onderwerpen zijn: Problematiek bij hersenmetastasen en de nieuwste methoden voor pijnbestrijding.

In 95 % van de opnamen in de Schelp is er bij de gastbewoners sprake van een kwaadaardige aandoening.

Verpleegkundige zorg

De verpleegkundige- en verzorgende zorg wordt in de Schelp geleverd door een vast team van (wijk-) verpleegkundigen van Evean. Gedurende zeven dagen per week is er in de ochtenduren en vanaf 17.00 uur tot 07.00 uur een verpleegkundige aanwezig. De gastbewoners ervaren deze aanwezigheid als prettig en zijn, doordat het een vrij kleine, constante groep betreft, blij dat er voortdurend een vertrouwd gezicht aan het bed verschijnt.

In dit jaar is het project ‘Zorgpad Stervensfase’ afgerond, waarbij de gastbewoner in de Schelp, in de allerlaatste fase van het leven, volgens een protocol wordt verzorgd. Dit protocol, ontwikkeld door de Integrale Cancer Centra in Engeland, is hier nu volledig geïmplementeerd. Het werken volgens dit protocol wordt binnen de Schelp positief beoordeeld, zowel door de gasten en familie als door de verpleegkundigen, vrijwilligers en artsen.

De samenwerking met Evean verloopt goed. De coördinatoren overleggen regelmatig met de leidinggevende van Evean over de gang van zaken in de Schelp en de inzet van de verpleegkundigen. Tweemaandelijks overlegt een delegatie van het bestuur met de wijkmanager van Evean over de inhoud en de randvoorwaarden van de samenwerking.

Spirituele zorg

De gastbewoner is, vanuit eigen levensovertuiging, vrij deze zorg zelf te regelen.

Dit jaar wordt een tweede, hiertoe opgeleide spiritueel verzorger in het team opgenomen.

Op vrijwillige basis is twee dagdelen per week spirituele ondersteuning aanwezig. Op verzoek van de gastbewoner is deze ondersteuning ook op andere momenten beschikbaar.

Naast de gastbewoners en hun naasten, kunnen ook vrijwilligers en medewerkers een beroep doen op deze professionals.

Financiën en sponsoring

Het aantal donateurs per 31 december staat in onderstaande tabel. De 232 donateurs in 2011 doneerden een bedrag van € 8.395.

jaar	donateurs per 31/12
2008	182
2009	196
2010	223
2011	232

Tabel 4: aantal donateurs per 31/12

In 2011 wordt voor het eerst over het volledige tijdvak subsidie ontvangen van het Ministerie van VWS. Van de gemeenten uit ons "werkgebied" wordt geen subsidie meer ontvangen. Verder zijn wij erg blij met het continueren van de sponsoring door de RABO-bank en de vele giften, die we ook dit jaar weer hebben ontvangen. Alle gulle gevers worden steeds genoemd in de nieuwsbrieven.

Tabel 5 geeft een overzicht van de inkomsten en uitgaven

Inkomsten 2011	(x € 1.000)	Uitgaven 2011	(x € 1.000)
Subsidies VWS	110	Totaal salariskosten	36
Subsidies overig	0	Totaal overige personeelskosten	4
Overige inkomsten	29	Totaal kosten vrijwilligers	20
		Totaal kosten voeding	6
		Totaal hotelmatige kosten	6
		Totaal huisvestingskosten	55
		Totaal algemene kosten	10
		Totaal verzorging-verpleging	1
totaal	138	totaal	138

Tabel 5: financiële kengetallen 2011

PR / communicatie

Ook dit jaar komt het hospice de Schelp weer bij diverse gelegenheden in de publiciteit. Zo wordt op 1 mei voorzitter Anja de Vries, als succesvol initiatiefneemster van de Schelp, door de Partij van de Arbeid onderscheiden met de Arie Lemsprijs. Op 2 november staat zorgvrijwilliger Fred Limburg centraal in het televisieprogramma "Aanpakkers" van Frans Bromet op Nederland 2, met aansluitend een interview in het Noord-Hollands Dagblad. Rond de kerstdagen plaatst het Noord-Hollands Dagblad een uitgebreid interview met coördinator Gerda van Oosten. Op een door de Rotary Club Zaandam georganiseerde Kerstmarkt bij de Bullekerk in Zaandam bemant een delegatie van bestuur en vrijwilligers een kraam om donateurs en vrijwilligers te werven.

De coördinatoren verzorgen op onderstaande data presentaties over de Schelp:

- 18 februari ANBO Zaandam
- 3 maart Humanitas Steungroep Verlies
- 7 juni verpleegkundigen in opleiding Regio College
- 15 juni verpleegkundigen in opleiding Regio College
- 15 september ANBO/KBO Krommenie
- 22 sept Humanitas Steungroep Verlies
- 15 november ANBO Wormerveer

Het bestuur verzorgt op 19 oktober een presentatie voor de Passage te Krommenie

In 2011 worden er twee nieuwsbrieven uitgebracht. Deze worden voor het grootste deel digitaal verstuurd en staan, evenals de eerdere nieuwsbrieven en jaarverslagen, op de website (www.hospice-zaanstreek.nl). Het adressenbestand voor de Nieuwsbrief telt ongeveer 600 belangstellenden.